

OTWOCK

- 1. Zakład dla Psychicznie i Nerwowo chorych „Zofiówka”** – Zakład wybudowano w 1908 roku z inicjatywy Towarzystwa Opieki nad Umysłowo i Nerwowo Chorymi Żydami. Zakład posiadał blisko 300 łóżek. Prawdopodobnie w czasie II wojny światowej w Zofiówce została przeprowadzona akcja T4, która polegała na zabijaniu ludzi chorych psychicznie. Tutaj też działał jeden z niemieckich ośrodków programu Lebensborn. Adres: ul. Jana Kochanowskiego 10/16, 05-400 Otwock
- 2. budynek L.O. im. K.I. Gałczyńskiego** – Budynek powstał w 1933 roku, jako dom uzdrowiskowy i hydropatyczny dla bogatych sanitariuszy przebywających w Otwocku. Po wybudowaniu rozpoczęto również starania o uruchomienie tam kasyna gry. Miał być flagową inwestycją miasta jednak okazało się, że z powodu przeszacowania kosztów budowy, kryzysu i inflacji, skutki finansowe w związku z budową, odczuwało miasto przez kolejne lata. Adres: ul. Generała Juliana Filipowicza 9, 05-400 Otwock
- 3. Narodowe Centrum Badań Jądrowych** - Narodowe Centrum Badań Jądrowych mieści się w Otwocku-Świerku jest jednym z największych instytutów naukowych w Polsce, dysponującym m.in. jedynym w Polsce jądrowym reaktorem badawczym nazwanym „Maria”. Adres: Andrzeja Sołtana 7, 05-400 Otwock-Świerk
- 4. Uzdrowisko Gurewicza** – jeden z największych drewnianych budynków w Europie. Zaprojektowany i wybudowany w stylu Świdermajer stworzonym przez Elwiro Michała Andriollego. Obecnie w stanie remontu. Adres: ul. Armii Krajowej 8, 05-400 Otwock
- 5. Willa Julia** – Willa Julia to budynek z końca lat 80-tych XIX w. Przed wojną był inhalatorium i placówką pocztowo-telekomunikacyjną. Po wojnie mieściły się tam lokale komunalne. Adres: ul. Warszawska 23, 05-400 Otwock
- 6. Willa Bermanówka** – budynek powstał dla Jakuba Bermana, działacza komunistycznego w latach 1954-56. Jakub Berman jest uważany za osobę odpowiedzialną za morderstwa polityczne w latach 1949-54. W otwockiej willi nie przebywał długo bo tylko 11 dni. Obecnie w budynku znajduje się Muzeum Ziemi Otwockiej. Adres: ul. Gabriela Narutowicza 2, 05-400 Otwock
- 7. Teatr im. Stefana Jaracza** – Budynek powstał na początku lat 30-tych XX wieku. Przed wojną mieściło się tam kino „Oaza”. Po wojnie stał się siedzibą amatorskiego teatru. Po kilkunastoletniej przerwie został wyremontowany i oddany do użytku w 2016r. Adres: Armii Krajowej 4, 05-400 Otwock
- 8. Mazowiecki Park Krajobrazowy** - utworzony w latach 1986-1988, obejmuje południowo-wschodnią część Warszawy (Wawer, Wesoła), Józefów, Otwock, Karczew, oraz gminy: Wiązowna, Celestynów, Osieck, Sobienie-Jeziory, Kołbiel, Pilawa. Z jednych z ciekawszych zwierząt, jakie występują na tym terenie, to minogi: strumieniowy i rzeczny.
- 9. Domy Oszera Perechodnika** – Ostatnim właścicielem domów był bogaty żydowski kupiec Oszera Perechodnik, ojca Calela Perechodnika znanego z książki „Spowiedź” będącej jego pamiętnikiem z okresu, kiedy pełnił funkcję policjanta w żydowskim getcie w Otwocku. W jednym z budynków wcześniej mieścił się m.in. pensjonat Jadwigi Nestorowiczówny. Inny był siedzibą wielu stowarzyszeń a także miejscem, gdzie odbywały się pierwsze posiedzenia Rady Miejskiej w roku 1916. Adres: ul. Kościelna 12,14,16,18, 05-400 Otwock
- 10. Willa Odo Bujwida** – zbudowana w XIX wieku letnia willa należąca do lekarza Odo Bujwida pierwszego polskiego bakteriologa, Był jeden z pierwszych polskich

naukowców zajmujących się wytwórczością szczepionek leczniczych, przeprowadził pionierskie szczepienia przeciwko wściekliznie. Adres: ul. Kościelna 19, 05-400 Otwock

11. **Budynek dworca kolejki wąskotorowej** – budynek wzniesiono w 1914 r. według projektu znanego warszawskiego architekta Konstantego Jakimowicza. W niemal niezmienionej formie stoi do dziś. Adres: ul. Wawerska 9, 05-400 Otwock
12. **Wieża ciśnień** – budynek powstał przy dworcu kolejowym w Otwocku w XIX w. Jednak ta, która stoi do dziś pochodzi z 1910 r. Wieża zaopatrywała lokomotywy w wodę. Wraz ze szpiczastą kopułą ma 21 m wysokości. Dziś nie używany. Adres: ul. Orła, 05-400 Otwock
13. **Ratusz miejski w Otwocku** – zabytkowy budynek z lat 80-tych XIX w. Początkowo należał do inżyniera Stanisława Sierkowskiego. W 1920 r. został zakupiony przez władze miejskie. Adres: ul. Armii Krajowej 5, 05-400 Otwock
14. **Budynki Ogniska wychowawczego im. K. Lisieckiego** – drewniane wille wybudowane w stylu Świdermajer w dwudziestoleciu międzywojennym. Po wojnie przekazano je na rzecz Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy. W ognisku pracowała m.in. Maria Pilecka, siostra rotmistrza Witolda Pileckiego. Adres: Mickiewicza 43/47, 05-402 Otwock
15. **Willa „Róża”** – budynek przed wojną należał do rodziny Jabłońskich i pełnił funkcję prywatnego domu modlitwy. Adres: ul. Kościuszki 32, 05-400 Otwock
16. **Willa Podole** – willę w 1895 r. zbudował farmaceuta Franciszek Podolski. Od tamtego czasu budynek nieprzerwanie pozostaje w rękach spadkobierców Franciszka Podolskiego, a apteka była tam prowadzona jeszcze w latach 90-tych XX w. Adres: ul. Kościuszki 15, 05-400 Otwock
17. **Pomnik Katyński** – pomnik zaprojektował i wykonał otwocki rzeźbiarz Ryszard Kozłowski w 2006 r. Na płycie wygrawerowano nazwiska 35 oficerów pochodzących z powiatu otwockiego, ofiar sowieckiej zbrodni. Adres: ul. Żeromskiego 6, 05-400 Otwock
18. **Figura Chrystusa** – figura jest kopią rzeźby stojącej przez kościołem św. Krzyża na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. W Otwocku powstała jako wotum dziękczynne za wygraną wojnę z bolszewikami w 1920 r. Adres: ul. Orła, 05-400 Otwock
19. **Krzyż przy ul. Poniatowskiego** – upamiętnia miejsce pojedynku odbytego w 1909 r. Adres: u zbiegu ulic Poniatowskiego i Filipowicza, 05-400 Otwock
20. **Obraz Matki Boskiej Swojczowskiej** – obraz pochodzi ze wsi Swojczów na Wołyniu. Przez wiernych uważany jest za święty, ponieważ w czasie rzezi wołyńskiej, ukraińskim nacjonalistom nie udało się wysadzić kościoła, w którym znajdował się obraz. W 1944 r. żołnierze 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK przewieźli obraz do Otwocka. Adres: ul. Mikołaja Kopernika 1, 05-400 Otwock

KARCZEW

21. **Pałac w Otwocku Wielkim** – rezydencja wiejska zbudowana dla małżeństwa marszałka wielkiego koronnego, starosty czerskiego, osieckiego, garwolińskiego i makowskiego Kazimierza Ludwika Bielińskiego i Ludwiki Marii Morsztówny, córki poety Jan Andrzeja Morsztyna. Prawdopodobnie w XVIII w. pałacu przebywali August II Mocny i car Piotr I. obecnie znajduje się tam Muzeum Wnętrz Muzeum Narodowego w Warszawie. Adres: ul. Zamkowa 49, 05-480 Otwock Wielki
22. **Kirkut w Anielinie** – żydowski cmentarz gminy otwockiej. Niektórzy twierdzą, że spoczywa tam rodzina Urke Nachalnika, żydowskiego pisarza. Urke, jako przestępca, przygodę z literaturą rozpoczął w Warszawskim więzieniu. Jego powieści stały się na tyle popularne, że po wyjściu na wolność mógł się utrzymać z pisarstwa. Zamieszkał z

żoną i synem w Otwocku. W czasie II wojny światowej naziści wyprowadzili Urkę do lasu i rozstrzelali. Adres: 05-480 Karczew-Anielin

23. Kirkut na wydmie – cmentarz Żydów karczewskich i otwockich powstały w XVIII w. W czasie wojny macewy zostały przez Niemców wywiezione i wykorzystane do wzmacniania wałów wiślanych. Obecnie przed zupełną dewastacją i zniszczeniem chroni go tylko ogrodzenie. Adres: ul. Otwocka, 05-480 Karczew

24. Skansen Forteczny Przedmoście Warszawa na Dąbrowieckiej Górze – schrony (Linii Brückenkopf Warschau). Wybudowane podczas II wojny światowej jako element niemieckiej linii obronnej przedmościa warszawskiego (Brückenkopf Warschau). Adres: 05-480 Karczew

25. Rezerwat na Torfach – jedno z najbardziej malowniczych miejsc w powiecie. W rezerwacie znajduje się małe jezioro, przy którym postawiono drewniany pomost widokowy. W okolicy jest również ośrodek edukacyjno-muzealny „Baza Torfy”. Adres: Torfy 2, 05-480 Karczew

26. Lokomotywa przy ul. Mickiewicza – pomnik powstał na pamiątkę linii kolei wąskotorowej kursującej na trasie Karczew – Warszawa - Jabłonna. Adres: ul. Mickiewicza, 05-480 Karczew

27. Kościół św. Wita – osiemnastowieczny kościół barokowy, wzniesiony z fundacji rodu Bielińskich, właścicieli dóbr otwockich. Adres: ul. ks. Władysława Żaboklickiego 12, 05-480 Karczew

JÓZEFÓW

28. Bunkry i schrony – pozostałości niemieckich umocnień z czasów I wojny światowej. Stanowiły element linii przedmościa warszawskiego (Brückenkopf Warschau). Na terenie Józefowa i Wiązowny wykorzystywane były także w walkach z bolszewikami w 1920 r.

29. Pomnik ku czci żołnierzy AK ul. Słonecznej 16 – powstał ku czci ostrzeliwanych przez gestapo żołnierzy AK, w wyniku czego przeżyła tylko mieszkanka ukrywająca żołnierzy i jej syn. Syn schronił się u sąsiadki, natomiast jego matkę przewieziono do więzienia na Pawiku.

KOŁBIEL

30. Pałac Zamoyskich w Kołbieli – obecnie wystawiony na sprzedaż i niszczący budynek był kiedyś rezydencją hrabiego Józefa Zamoyskiego. We wrześniu 1939 r. przebywał w nim Adolf Hitler. Adres: ul. Parkowa 10, 05-340 Kołbiel

31. Pałac w Rudnie – obecnie pałac należy do Moniki Gawrylak, która prowadzi fundację „Być więcej”. Pałac powstał na początku XIX w. z fundacji Marcina Chrzanowskiego, chorążego warszawskiego. Adres: Rudno 15a, 05-340 Kołbiel

WIĄZOWNA

32. Pomnik Lotnika – powstał na pamiątkę lotników alianckich z 31 dywizjonu bombowego SAAF (z RPA), którzy polegli 15 sierpnia 1944 r. niosąc pomoc Polakom w czasie powstania warszawskiego. (administracyjnie to teren Warszawy).

33. Pałac Lubomirskich – wybudowany na przełomie XVIII i XIX w., obecnie w rękach prywatnych, kiedyś była to letnia rezydencja księżnej Marii z Lubomirskich Radziwiłłowej. Adres: Lubelska 34, 05-462 Wiązowna

SOBIENIE-JEZIORY

34. Dwór w miejscowości Siedzów – dwór wzniesiony dla rodziny Daszewskich w XIX w., wokół którego rozciąga się piękny park.

35. Pałac z w Sobieniach Szlacheckich – pałac wraz budynkami folwarcznymi został wybudowany w XIX w. dla rodziny Jazierskich. Obecnie jest wyremontowany i przeznaczony do wypoczynku i rekreacji. W okolicy znajduje się małe lotnisko i pole golfowe.

36. Kościół św. Jana Chrzciciela – drewniany kościół z połowy XVIII w. ufundowany przez Franciszka Bielińskiego. Adres: Warszawice 75A, 08-443 Sobienie-Jeziory
CELESTYNÓW

37. Dworzec kolejowy – drewniany dworzec powstał ok. 1900 r. i funkcjonuje do dziś z niezmiennym przeznaczeniem jako poczekalnia dla podróżnych. Adres: ul. Kolejowa 2, 05-430 Celestynów

38. Centrum Edukacji Leśnej – kompleks edukacyjno-rekreacyjny idealne miejsce na wycieczki dla dzieci i dorosłych. Adres: Wojska Polskiego 46, 05-430 Celestynów

39. Obelisk upamiętniający akcję Kedywu – pod dowództwem por. Józefa Czumy został w tym miejscu wysadzony pociąg z niemieckim wojskiem. Miejscowość: Pogorzel.

OSIECK

40. Kaplica p.w. świętego Rocha – drewniana kapliczka z XIX w. znajduje się na cmentarzu w Osiecku. Adres: Kościelna, 08-445 Osieck

41. Kościół św. Apostołów Bartłomieja i Andrzeja – parafia do której, jest przypisany kościół istnieje prawdopodobnie od XII w. Obecny kościół został wniesiony na początku XX w. w stylu neogotyckim. Adres: Kościelna 4, 08-445 Osieck